

Kellel kõrv on, see kuulgu, mida Vaim ütleb kogudustele!

(Ilm 3;6)

Matti Pyykkönen Karismaatiline või vaimulik?

Originaali tiitel

Matti Pyykkönen

“Karismaattinen vaiko hengellinen?”

Juurikasvu kustannus

Tõlkinud

Karin Lintula

Trükkinud

Lievonen T:mi, Jyväskylä 2006

Karismaatiline või vaimulik?

Viimastel aastatel on nii ilmalikus kui ka vaimulikus keelekasutuses üldiseks saanud terminid „karisma”, „karismaatiline” ja „karismaatilisus”. Kuna need on võõrsõnad, on põhjust täpsustada, milles on küsimus. Need terminid on pärit Uuest Testamendist ja tähendavad lihtsalt elu Vaimu, Jumala armu, ilmnemist koguduses selle liikmete kaudu. Piibel ei lahterda selle elu, Püha Vaimu erinevaid ilmnemismorme eri nimistutesse, nii nagu meie, inimesed. Meie liigitame vaimuannid „ametid”, väeilmingud ja muud armuavaldused kõik täpselt oma lahtrisse. Vähemalt lehekuulutustes on sama koguduse koosviibimistest üks tavaline vaimulik koosviibimine, teine – karismaatiline koosolek. Kohalolevate „karismaatikute” nimed on märgitud suuremate tähtedega; mida „karismaatilisem”, seda suurematega. Hiljem tuleb juttu, millest see on tingitud. Kõige selle kirjuse keskelt kerkib mitmeid õigustatud küsimusi. Kas vaimulik ei olegi karismaatiline? Kas teenimisülesanded koguduses on *loomulikud, vaimulikud või karismaatilised*? Miks mõnes loetelus on 5, teises 9 või 21 erilist viisi, milles Vaim saab ilmned? Kas karisma on inimese võime midagi teha? Kas elavas ihus on liikmeid, kelle juures Vaim üldse ei ilmne? Kas Püha Vaimu võidmine, karisma, on iseloomu küsimus? Kas nelipüha karismaatilise kristliku toimingu puhul on tegemist kahe (või kolme) eri asjaga? Tema annab Vaimu ilmutuse „4) *Armuanndes on küll erinevusi, aga Vaim on seesama, 5) ja teenimisviisides on erinevusi, aga Issand on seesama, 6) ja väeavaldustes on erinevusi, aga Jumal on seesama, kes teeb kõike kõikides. 7) Aga igaihele antakse Vaimu avaldus ühiseks kasuks*” Apostel Paulus 1Kr 12:4–7 (Soome piiblitõlge 1992: „Tema annab Vaimu ilmutuse igaihes isesugusel moel.”) Apostel Paulus selgitab üsna üksikasjalikult sellega seonduvat 1Kr 12. Ta alustab peatükki sõnadega „Vaimuandide (pneumatikon) suhtes, vennad, *ei taha ma jätta teid teadmatusse*” (Novum). Seejärel käsitleb ta peatükikides 12, 13 ja 14 Püha Vaimu toimimist. Sõna „and” ei esine algupärases tekstis, aga kontekstist ilmneb, et küsimus puudutab ande. Kõik põhineb sõnal *karis* (arm). Paulus kasutab võrdpilti ja nimetab kogudust Kristuse ihuks. Kristus ise on ihu Pea. Kui iga liige on omal kohal ja eluühendus Peaga toimib, siis „*igaihele antakse Vaimu avaldus ühiseks kasuks*” (Soome piiblitõlge 1992: „Tema annab Vaimu ilmutuse (kreeka k fanerosis; esile tooma) *igaihes isesugusel moel*” (1Kr 12:7, vt ka 1Kr 12, Rm 12, Ef 4:11–16, 1Pt 4:10,11). *Kristus, kes on Pea, kasutab oma tahte teostamisel vahendina ihu erinevaid liikmeid, toimides seejuures nii ja siis, nagu Ta ise tahab. Karisma ei ole võime, mida liige kasutab.*

Karisma on „armuand”, kui ollakse Vaimu elu ilmnemise vahendiks, kanaliks (Soome piiblitõlkes 1992 kasutatakse sõna „võime”, mida ei esine algtekstis). Igal liikmel on oma ülesanded. „*Igäiühele antakse Vaimu avaldus*” (Eesti piiblitõlge 1968: „*Aga igäiühele antakse Vaimu ilmutus*”) ja apostel rõhutab, et „*need ihuliikmed, mis tunduvad olevat nõrgemad, on tingimata vajalikud.*” Sõnad „*Tema annab Vaimu ilmutuse*” (Soome piiblitõlge 1992), „*Vaimu märk*” (AS) „*Vaimu ilmutus*” toovad lihtsalt esile selle, mis on piibellik karisma ja karismaatilisus (soome keeles „vaimulikkus”). Tema annab Vaimu ilmutuse, Vaimu avalduse mitmel erineval moel. Vaimulik või karismaatiline pole mitte ainult see, mis meile näib sensatsioonilisena. Vaimu ilmnemise loetelusid leidub Piiblis küllaga: 1Kr 12:8–10,27,28. „8) *Nii antakse ühele Vaimu kaudu tarkusesõna, teisele aga tunnetusesõna sellesama Vaimu poolt; 9) ühele usku sessamas Vaimus, teisele aga tervendamise armuande ikka samas Vaimus; 10) ühele väge imetegudeks, teisele prohvetlikku kuulutamist, kolmandale võimet eristada vaime; ühele mitmesuguseid võõraid keeli, teisele aga keelte tõlgendamist.*” „27) *Teie olete aga Kristuse ihu ning igäüks omast kohast tema liikmed. 28) Ja Jumal on seadnud koguduses esmalt mõned apostleiks, teiseks prohveteiks, kolmandaks õpetajaiks; seejärel tulevad imeteod, seejärel armuannid tervendamiseks, abistamiseks, juhtimiseks, mitmesugusteks keelteks.*” Rm 12:6–8: „6) *Aga meil on meile antud armu järgi erinevaid armuande: olgu prohvetliku kuulutamise and, mida kasutatagu usu mõõtu mööda; 7) olgu teenimine, mis toimugu teenimisametis (kr k diakonian – teenimisülesanne); olgu keegi õpeta ja, siis toimigu ta õpetajaametis; 8) olgu keegi hingehoidja, siis toimigu ta hingehoidjaametis; kes teistele jagab, andku siira südamega; kes teist juhatab, olgu innukas; kes on hoolekandja, olgu oma ametis sõbralik.*” (Soomekeelsetes tõlgetes kasutatud sõna „amet” ei esine UT algtekstis, mõeldud on teenimisülesannet: diakonian – teenimine.) Ef 4:4,11,12: „4) *Üks ihu ja üks vaim, nagu te olete ka kutsutud üheks lootuseks oma kutsumise poolest.*” „11) *Tema on see, kes on pannud mõned apostleiks ja mõned prohveteiks ja mõned evangelistideks, mõned karjaseiks ja õpetajaiks, 12et pühi inimesi valmistada abistamistööle Kristuse ihu ülesehitamiseks.*” (Nendel isikutel on oma armuand, mille kaudu Vaim ilmneb.) 1Pt 4:10,11: „10) *Teenigu igäüks teisi selle andega, mille ta on saanud, nagu Jumala mitmesuguse armu head majapidajad. 11) Kui keegi räägib, siis ta rääkigu nagu Jumala sõnul, kui keegi teenib, siis teenigu nagu selle jõuga, mille Jumal annab, nõnda et Jumal saaks kõigiti austust Jeesuse Kristuse kaudu, kelle päralt on kirkus ja võimus igavesest ajast igavesti! Aamen.*” Teenimine, rääkimine, keeltes kõnelemine, õpetamine, abistamine jne, on, kui need toimuvad Püha Vaimu mõjutusel ja juhatusel, Elu ilmnemine. Need on armuannid ja karisma. Kristuse koguduses peab kõik toimuma Vaimu mõjutusel, esindades Vaimu eri ilmnemisviise (*fanerosis*). Sünnipärane või õpitud ärimeheoskus ei ole küllaldane nt kristlikus kirjastustöös. Sellest piisab ehk toodete valmistamiseks tavalisele elamustenäljas inimesele. Inimene saab küll au, aga Jumala õnnistus võib seejuures taanduda. Ülalt tulev tarkus koguduse majanduse korraldamises võib olla narrus majandusteadusi õppinule. Kui Jumalalt tulev vaimulik tarkus saab kõiges juhtida, siis on selle üle ka Jumala õnnistus. Rumalus ei ole vaimulikes asjus vooruseks, vaid tarkus lähtub südamest, valgustades ka mõistust. Kui kellelgi jääb vajaka sellist elutarkust, siis teda innustab Sõna palvetama, ja Issand annab seda tarkust ega tee etteheiteid, Jk 1:5.

Mida piibellik karismaatia ei ole?

Piibellik karisma, vaimu ilmnemine, ei ole vastandiks organiseeritud toimimisele ega koguduslikele teenimisülesannetele. Jumala Sõna ei tunne teenimisülesannete ja armuandide vahel vastuolu. And võib olla Vaimu toimimise vahendiks, kanaliks, „*kuuluda Jumala armumajapidamise, mitte Tema loomiskorraldusse*” (IRT - Suur Piiblientsüklopeedia). Loomulik ja hingeline saavad alguse loomisest; vaimulik, karismaatiline – uussünnist ja Püha Vaimuga täitumisest. Piiblis tähendavad vaimulik ja karismaatiline alati täiesti üht ja sama asja.

Sõna „karisma” ilmalikus keelekasutuses

Veel mõnikümmend aastat tagasi mõisteti ja kasutati sõnu *karisma* ja *karismaatiline* ainult

piibellikus kontekstis. Vähehaaval tuli sõna *karisma* ka üldisesse keelekasutusse. Seal erines see aga täiesti oma algupärasest tähendusest. Võime vaid tõdeda, et maailm võttis selle sõna üle ja rikkus ära. Tänapäeva sõnaraamatute kohaselt tähendab karisma „erilist juhtimiseks vajalikku iseloomomadust, millega võib vangistada rahva ettekujutuse ja kannustada anduma millelegi. Karismaatiline on inimene, kellel on imeline vägi kütkestada ja lummata. Ta mõjutab nõiduslikult, võimsalt, viies inimesed vaimustusse, ekstaasi. Tal on hüpnootiseeriv mõju” (Websteri sõnaraamatud). Näiteid selle kohta, kuidas seda sõna kasutatakse: Ühes raadioprogrammis räägiti rahvateatrist lahkunud näitlejast: „*Temas oli lõpmatult palju karismaatilist sädelust. Ta imponeeris meile. Ta oli hea näitleja.*” Lehed kommenteerisid 2003. aasta Soome missi: „*Ta on sädelevalt kaunis ja karismaatiline.*” Adolf Hitler oli võimeline looma inimeste meeltesse pildi maast, mis on „*Deutschland, Deutschland über alles.*” Ta juhtis oma karismaga Saksa rahva hävingule. Tal oli karismaatiline, võluv, kütkestav ja hüpnootiseeriv mõju. Nii on maailm täielikult muutnud sõna *karismaatia* tähenduse, ja selliseks muudetuna aktsepteeriti see tagasi vaimulikku keelekasutusse. Piir inimese loomulike hingejõudude ja „vaimuliku” vahel hakkas ähmastuma. See, mis oleks olnud elav, Jumala Vaimust mõjutatav, muutus loomulikust inimesest endast lähtuvaks hinge-karismaks. Just sellest tuleneb meie aja läänemaailma kristluse allakäik. Inimene ise ajab asja.

Kas Püha Vaimuga võidmine on iseloomu küsimus?

Küllastasin kord üht kogudust. Kuna olen armuanni kohaselt tegutsenud õpetajana, lootsin, et koguduse koosolekuruumis oleks olnud vähemalt kantsel, millel hoida Piiblit ja konspekti. Kui asja uurisin, öeldi mulle, et „*oleme karismaatiline kogudus ja vanad traditsioonid ei saa meid siduda*” (kasutasin noodipulti!). Selle jutlustaja arusaama kohaselt kuulub karismaatilisuse juurde, et kõneleja, juhtmeta mikrofon käes, liigub meelsamini kuuljaskonna keskel vabalt ringi. Hinge-karismale toetuja ilmselt usub nii võivat kuuljaid „võimsamalt mõjutada”! Jumala Vaimu toimimisega ei ole sellel midagi pistmist. Kui maailma vaim muudab karismakäsituse tähenduse ja kui see muutus vastu võetakse, on nn karismaatiline kõneleja loomu poolest väga elav ja sütitavalt räuskav. Ta lummab kuulajad haaravate jutustustega kusagil kaugel asetleidnud juhtumitest, tuues osavasti esile selle, et kõik toimus just tema ”karisma” vahendusel. Jutustusi ja jälle võluvaid jutustusi. Ta ei jutlusta Sõna. Tema kõne tulemused peavad olema nähtaval kohe, veel tema kohal olles, ja parimana tulevad need tulemused nähtavale just tema ”karisma” kaudu. Ta oskab kasutada häält, sageli karjades. Tal on eriline vägi vangistada kuulajaid. Inimesed lähevad ekstaasi. Kui ta on võimekas, paneb ta inimesi tegema peaaegu mida iganes. „*Lehvitage Jeesusele.*” „*Ärge laulge minooris, ainult mažoorised laulud on vaimulikud.*” *Korrake, mida ma ütlen.*” Mõne etteaste järel: „*Nüüd tõuseme kõik üles ja plaksutame*” jne jne. Soomet hiljuti küllastanud tuntud ”karismaatik jutlustaja” uskus, et uuestisündinud inimene ei laula enam kunagi minooris. Meeleolu tõstmiseks sobib vaid mažoor. Kui ei võeta omaks armastust tõe vastu, liigutakse ohtlikul pinnal. Hingelisest tehakse vaimulik. Inimene saab ülendatud. Liikudes eri maades olen märganud sellise „karismaatilise” tegutsemise järgset murettekitavat pohmelust. Kirjastusedki pakuvad elamusi. Loomuliku inimese hingeelu pingule tõmmates on mindud „elamusretkele”. Hingeelu võiks võrrelda halvast metallist tehtud vibuga. Korduvalt pingutatuna kaotab see pinguloleku. Nii juhtub ka inimesega. Ta ei suuda enam innustuda – kõik on kuulnud ja ära proovitud. Kõige järele on joostud või aetud taga autoga. Koosolekutel oli tunnet ja müra, aga esmaspäeval või hiljemalt teisipäeval tulebki juba tulpinud meeleolu. Teisalt, kui siiski veel keegi kusagilt midagi, midagi uut... *ad infinitum.* Hea Jumal, anna meile silmasalvi, et näeksime, mis on Sinu Vaimust ja mis on inimese hingeelu omatoode, mis on ehk midagi veel halvemat. Tuntud jumalamees, Hiina äratusjutlustaja Nee Tuo Sheng (Watchman Nee) oli mees, keda Jumal võimsalt kasutas. Ta suri aastal 1972 vanglas, kus ta oli oma usu tõttu 20 aastat. Ateismi sünges öö keskel kandis tema kuulutus head ja kestvat vilja. Ta kirjutas: „*Saatana ülesandeks tänapäeval on õhutada inimese hinge ja päästa valla selles peituv jõud, näitlemaks petlikult vaimulikku jõudu.*” „Meenutagem, et kõik töö, mida tehakse tunnete tasemel, on küsitav ja haihtuv. Töös, mida tehakse Püha Vaimu jõul, ei tarvitse inimesel punnitada omast jõust. Kui töö tehakse hinge jõul, peab inimene oma jõudu

pingutama ja kasutama erisuguseid „nippe”. Sellisteks on nutmine, karjumine, hüppamine, monotoonne laulmine või mõnede liigutavate jutustuste esitamine. Ma ei ütle, et ei tohiks kasutada *laulusid ja lugusid, aga olgu seda mõõdukalt* määral. Sest nende jutustaja ei taotle midagi muud kui kuuljaskonna meeleliigutust.” Noorena oli mul võimalus kuulata Skandinaavia suurima nelipühikiriku, Stokholmi Filadelfia koguduse rajaja Lewi Pethruse kuulutustööd. Meenutan, kuidas ta Nyhemi nädalal kõneles vaikselt ja žestikuleerimata. Väiksevõitu, üsna kuiva olemisega mees. Vaikse tasase häälega tõi ta esile Sõna tõdesid. Tema kohta öeldi, et ta on kantslis rahu ise, aga rahvas kihas. Tänapäeva kõnekeelt kasutades ei olnud ta üldse „karismaatiline”. Siiski oli tal piibellikku karisimat. Tal ei olnud vaja karjuda või kasutada muid „nippe”. Tal oli Jumalalt saadud õpetamise armuand. Sõna tungis südamesse ja elud muutusid. Püha Vaim toimus Kristust kirkastades ja tulemused olid püsivad. Tuhanded tulid usule ja kogudused kasvasid. Meie ajal on vastupidiseks näiteks need, kes kantslis „keevad”, rahvas aga istub vaikselt paigal nagu „rahu ise”. Niinimetatud karismaatik imestab, miks auditoorium ei „kee”. Ehk ongi kuulajaskond nii vaimulik, et ootab vaimulikult koosolekult hoopis midagi muud! Noor abipastor küsis kord eakalt kirikuõpetajalt, mida too teeb, kui jutluse ajal märkab, et ta ise ka õieti ei saa aru, millest räägib, ja kardab, et teisedki seda tähele panevad. Sellele oli kirikuõpetaja, pilge silmanurgas, vastanud: kui nendes kohtades ainult häält kõvendad, ei märka keegi, et sa ise ka ei mõista, mida räägid! Iga inimene on loomult ainulaadne ja Püha Vaim kasutab erinevaid inimesi. Üritades muuta Jumala loomistöö tulemust meie endi või teiste osas, kui Ta tegi meist igäühel omaalaadse isiksuse, võitleme me Jumala vastu. Olgu meie iseloom milline tahes, ei maksa kunagi unustada, et see „aare” on meil „saviastjas”. Pottssepa ahjus peab astjast kaduma kogu ta oma niiskus. Inimese loomupärane „mahlakus” rahuldab vaid loomulikku (lihaliikku, maist) inimest. Elav vesi on Kristus, ning Teda igatseb ja vajab janune maailm. Iga „saviastja” on isiksuselt ja loomult erisugune. Aafriklane, meie must sõber, ameeriklane, või mustlane on kõik erisugused. Südames mõjutab Püha Vaim igäühel tema isiksuse kaudu. Olen kohanud Põhja-Ameerikas eskimoid, kes vaevalt kunagi näitavad mingeidki tundeid, ka ei žestikuleeri nad kõnet pidades. See on eskimote ja samuti mõnede indiaanihõimude üldine loomuomadus. Eskimo tõsine karmus või itaallase elavaloomulisus iseenesest ei tunnista veel midagi nende vaimulikkusest. Suur oht meie aja „karismaatilisuses” peitubki teiste matkimises. On ekslik arvata, et isikupära on sama mis vaimulikkus või „võidmine”. Loomult karmitõsine hakkab matkima teist, räuskav-koleerilist iseloomutüüpi (või vastupidi), esinedes „õige” vaimulikuna, pettes ennast ja tihti ka teisi elamustejahtijaid. „Loomulik (lihaliik, maine) inimene ei võta vastu seda, mis on Jumala Vaimust; sest see on *temale narrus (jõledus)*”, aga hingeline, kes hülgab jumaliku tarkuse ja seatud korra, paneb küll toime narruse. Üks näide, kui küsimuseks on keeltega rääkimine koosolekul ilma tõlgendamiseta: „Kui nüüd terve kogudus tuleks kokku ühte paika ja kõik räägiksid keeli ning kõrvalseisjad või uskmatud astuksid sisse, kas nad ei ütleks, et te jampsite?” 1Kr 14:23. Ei ole asjata öeldud, et hullud on nelipüha ära rikkunud! Kuidas „hingekarisma” toimib? Mõningaid komponente, mis on iseloomulikud niisugustele „karismaatilistele” koosolekutele: õhustiku ja meeleolu loomine; muusika ja laul; ülistus; Sõna vähene osatähtsus; inimese ülendamine; ebatavalised nähtused; korjandus. Sellisel koosolekul üritatakse luua atmosfäär, kus *”võidak vangistada kuulajate kujutlusvõime ja innustataks anduma*”. Üks vahend on vali muusika ja „ülistus”. „Ohverdatakse ülistust”. „Hingekarismaga” juhatatakse nautima ülistust. Tund või üle kahegi veedetakse nii *naudiskledes* (mujal juba 24 tundi järjest!). See „viib inimesed ekstaasi”. („Surnust-ülesärataja”-evangelisti koosolekud Lappeenrannas: kõneleja saabus kohale alles paaritunnise soojenduse järel. Olgu öeldud, et Lappeenranna osa selle lühikese koosolekusarja eelarvest oli 109 000 Soome marka). Vana seaduse jumalateenistuse suitsutamise öeldakse: „*Tavalise inimese ihu peale ei tohi seda valada ja niisugust segu ei tohi te järele teha: see on püha ja see olgu püha ka teile! Igäüks, kes valmistab niisugust võiet ja annab seda mõnele võõrale, kaotatagu oma rahva seast!*” (2Ms 30:32,33). (Soome k: „*Ärge valmistage endale mingit muud suitsutust selle segu järgi. Pea see Issandale pühitsetuna. Igäüks, kes sellist teeb, nautimaks selle lõhna, hävitatagu rahva hulgast*” (2Ms 30:30,31). Teine vahend on inimese meele (psüühika) ärakasutamine. Meeli mõjutatakse võimsalt, rõhutades ettevalmistavas osas, mida hakatakse kogema just siin ja praegu, kui ainult *avatakse end*

ja andutakse sellele „võidmisele ja väele, mis on nii väga võimsalt tunnetatav just selles hoones”. Kinnitatakse eestkätt, kuidas „*sa hakkad täna õhtul tunda väeavaldusi oma kehas*”, „Pea ta (kõneleja) tuleb. Jumal ise annab tunnistuse tema kohta. Tema ümber on Jeesus-energia väli, mille pinge on üle 10 000 voldi. Come on! Kas olete valmis?” Meeleolu kõrgenedes need „veended” vallutavad meele (*suggestio* – meelde tooma. Sellest ladinakeelsest sõnast tuleneb sõna „sugereerima”). Mida suurem hulk inimesi, seda suurem on nõiduslik- lummas mõjusfäär. Hinge jõud möllavad. Püha Vaim on muutunud murelikuks, või veel tõsisem juhtum, Püha Vaim ei ole üldse kohal, kirkastamas Kristust. „Hingekarisma” abil saadakse jõuline võtte loomuliku (lihaliku) inimese hingepiirkonnast. Juuda 1:19: „*Need on lõhede tekitajad, maised* (soome k ”hingelised”), *kellel ei ole Vaimu.*” 1Kr 2:14: „*Aga maine inimene* (soome k loomulik inimene) *ei võta vastu midagi, mis on Jumala Vaimust.*” Loomulik (maine, lihalik inimese loomus) ja hingeline – algtekstis on mõlema kohta kasutatud sõna *psykikos*.

Kuidas hingekarisma ilmneb?

Esiteks võib hingekarisma ilmnedada puht loomupärase mõistusliku „mõistuse karismana”. See käsitus võib Piibli kontekstis olla õpetuslikult täiesti õige. Sõna ütleb, et teadmine teeb suureliseks. Ja kui toimub nt salakaval eneseülendus, ei saa Püha Vaim teha Sõna elavaks ning järelejääv „kirjatäht suretab”. Piibli karisma on Vaimu ilmneimine Kristuse ihu liikme kaudu. Meie „*kõlblikkus* tuleb Jumalalt, kes on teinud meid kõlblikuks teenima uut lepingut, mitte kirjatähe, vaid Vaimu lepingut, sest kirjatäht suretab, aga Vaim teeb elavaks.” Meie aja ”mõistuse karismaatik” pakub kaunile paberile trükitud *menu a la carte* toidukaarti näljastele. Ega inimeste nälga saa rahuldatud seda „õige õpetusega paberit” närides. Mõnda küll rahuldab intellektuaalselt see, kui ta saab hinde juba selle eest, et oskab retseptis punktid ja komadki õigesse kohta panna. Hingekarisma ilmneb ka „tundekarismana”. Seal, kus Püha Vaim saab kirkastada (ilmutada) Jeesust, süda ilutseb ja hingki saab kindlasti oma osa. Aga seal, kus inimesi manipuleeritakse, mõjutades loomuliku (lihaliku, maise) inimese tundeid (soome keeles kasutatakse väljendit „tundeid esile kloppima”), jääb Jeesus kõrvale. Püha Vaim ei kõida kunagi meie meelt iseenda, vaid Jeesuse külge. Püha Vaim ilma Kristuseta ei ole Jumal, vaid manipuleeritud tunne. Kirjutades teemal „Kristuseta nelipüha”, jagas David Wilkerson oma tõsise sõnumi kolmepõhiosa:

1. Kristus muutub meile võõraks, kui Kristuse asemel seame esikohale Püha Vaimu!
2. Kristus muutub meile võõraks, kui ülistame Teda, aga ei palveta Tema poole.
3. Kristus muutub meile võõraks, kui igatseme Tema väge enam kui Tema puhtust.

Olles jälgimas taolist tegutsemist maailma eri paikades, olen teinud mõningaid tähelepanekuid. Toon siinkohal esile peajooned. On olemas üldised reeglid, kuidas seesugune „karismaatik” astub kuulajaskonna ette: Ta kütab üles teatava õhkkonna. Ta jutustab, kuidas just tema on saanud ilmutuse ja erilise võidmise Pühalt Vaimult. Kuidas too vägi ja võidmine on pannud toime vägevaid asju kusagil kaugetes maades. Sõna seletamisest selle otseses mõttes saab vaevalt rääkida. Ta äratab ootusi, jutustades erilistest elamustest, üks erilisem kui teine, mida kogetakse, kui reservatsioonideta, ettevaatusabinõusid tarvitusele võtmata andutakse „uuele võidmisele”. Ülistus, laulud ja kõned suunatakse Pühale Vaimule. Jeesus ei ole esimesel kohal. Uues Testamendis ei suunata palvet kunagi Pühale Vaimule. Kui „hingekarisma” abil on kuulajate kujutusmeel vangistatud, anduvad nad sageli innustunult vaimustusse sattudes peaaegu millele iganes. Imeline ja lummas on mõjuvõim. Raha vajatakse, raha palutakse ja raha saadakse (sellest hiljem lähemalt). Naeruärkamise nimel kulgeva nn „karismaatilise” liikumise juht Rodney Howard Browne korraldas Soome eri paikkondades koosolekusarja. Järgnev annab pildi 7.9.2004 Vaasas peetud koosolekute ajakasutusest: Algusülistus 1 tund – 18 % Ohvrikõne 2 tundi – 36% Jutlus 0,5 tundi – 9% Lõpuülistus 0,5 tundi – 9% Eestpalveteenistus 1,5 tundi – 27% Eelmainitud andmed pärinevad John Mittlerilt – „Uuriv ajakirjandus: koosoleku aruanne”. Nimetatud raport teeb murelikuks. Teised aruanded kinnitavad viimati mainitud. Piibli karisma ei tule siin kõne allagi. Sõna nendib: „4) Nõnda ütleb Issand, mu Jumal: „*Karjata tapalambaid, 5) keda nende ostjad tapavad, tundmata end*

süüdlastena, ja kelle müüjad ütlevad: „Kiidetud olgu Issand, et ma olen saanud rikkaks!” – ja kellele nende karjased ei anna armu”” (Sk 11:4,5). Miks kirjutada nii toimimisviisist, mida öeldakse olevat pärit Pühast Vaimust ja Kristusest, ning vastandada seda „hingekarismale”? Kas mitte viimase esindajad ei kasuta nime Jeesus? Kas nad mitte just nimelt tunnustähtede ja imede varal ei tõesta oma õigsust? Kas mitte just nimelt nemad pole mõistnud lõpuaegade uue võidmise saladusi? Kas mitte just nemad ei kogu oma koosolekutele tuhandeid, kümneid tuhandeid ja isegi sadasiid tuhandeid inimesi? Kas Aafrikas ei saanud mitte just sellise „karismaatiku” koosolekusarja kestel ühes linnas usklikuks üle miljoni inimese? Vastuseks sellele, miks ma nii kirjutatan, on see, et usun Jeesuse hoiatust, mis puudutab Kristuse tuleku eelset aega, mil esineb mitmeid „võituid, kristusi”. „3) Aga kui Jeesus istus Õlimäel, astusid jüngrid ta juurde ja küsisid omavahel olles: „Ütle meile, millal see kõik tuleb ja mis on sinu tulemise ja selle ajastu lõpu tunnustäht?” 4) Ja Jeesus vastas neile: „Vaadake, et keegi teid ei eksitaks! 5) Sest paljud tulevad minu nime all, öeldes: „Mina olen Kristus!” ja eksitavad paljusid”” (Mt 24:3–5). On vaid üks Kristus = Võitu. Nii oli see juba Piibli aegadel: „... nii ongi nüüd tulnud palju antikristusi. Sellest me tunneme ära, et käes on viimne aeg, Nad on küll välja läinud meie seast, kuid nad pole olnud meie hulgas” (1Jh 2:18,19). Paulus hoiatab antikristuse võimenduva mõju eest: „3) Ärgu ükski teid mingil kombel petku! Sest see ei juhtu enne, kui on tulnud ärataganemine ja ilmunud seadusevastane inimene, hukatuse poeg, 4) kes paneb vastu ja tõstab enese üle kõige, mida nimetatakse jumalaks või jumalateenistuseks, nii et ta istub Jumala templisse, lastes end paista Jumalana. 5) Kas te ei mäleta, et ma ütlesin seda teile, kui ma veel teie juures olin? 6) Ja nüüd te teate, mis teda takistab, nii et ta saab ilmuda alles omal ajal. 7) Vägivalla saladus on juba toimimas, ainult vahelt peab ära kaduma see, kes teda seni takistab. 8) Alles siis ilmub seadusevastane, kelle Issand Jeesus hukkab oma suu hingusega ja kelle ta kõrvaldab oma avalikuks saamisega, kui ta tuleb. 9) Seadusevastase tulemine sünnib saatana mõjul igasuguste vägevate tegude ja tunnustähtedega ja valeimedega 10) ja igasuguse ülekohtu pettusega neile, kes hukuvad, sellepärast et nad ei võtnud vastu tõe armastust, et nad oleksid pääsenud. 11) Ja seepärast saadabki Jumal neile eksitava jõu, et nad hakkaksid uskuma valet, 12) ja nii saavad kohtualuseks kõik, kes ei ole uskunud tõe, vaid kellele on meeldinud ülekohtus” (2Ts 2:3–12). Laodikea kogudus oli oma „rikkuses” jõudnud olukorda, kus juhul, kui meeleparandust ei toimu, Issand ütleb neile: „sülitan ma su välja oma suust.” Enda ülendamise vaim on lõpuajal suureks ohuks. Efesoses oli kadunud esimene armastus ja Issanda sõna oli: „Tuleta siis meelde, kust sa oled langenud, ja paranda meelt ning tee esimese armastuse tegusid! Muidu ma tulen su juurde ning lükkan su lambijala asemelt, kui sa ei paranda meelt.” Kuningas Saul koges imelisi asju. Issanda Vaim tuli temasse. Ta langes ekstaasi. Ta juhatas Jumala rahva võitusesse. Aga siis oli ta sõnakuulmatu ega kuulnud Issanda häält. Seejärel Saul ülendas ennast veel, läks Karmelisse ja püstitas sinna endale mälestusmärgi. Tulemuseks oli, et Issand hülgas tema ning „Issanda Vaim lahkus Saulist ja üks kuri vaim Issandalt kohutas teda.”

Raha ja hingekarisma

Toon näitena ühe Soometki tihti külastava tuntud „karismaatiku” ja tema õpetuse. Olen jälginud tema tegevust mitmekümne aasta jooksul maailma eri paikades ja elanud Kanadas samas linnas, kus tema töökeskus tol ajal asus. Usun, et Jumala Vaim õhutab mind kirjutama. Käsil on tõsine asi ja annan endale aru, et vastutan Jumala ees ka nende ridade eest. Oma motiivide hindamise annan üksnes Jumalale. Vaimulikke usklikke julgustan ise arvustama ja hindama, mida kirjutatan ja räägin. Minu poolt jutustatavad faktid on kõik kontrollitavad. Tänapäeval „tervendaja karismaatikuna” tuntud Benny Hinn ütleb, et maine vara ei tähenda talle midagi. Täiesti õige, sest ta kasutab seda pillavalt. Ta elab valvatavas eliitpiirkonnas luksusvillas (omahind üle 700 000 USD). Ta reisib esimeses klassis. Tema autodeks on olnud hiigelkallid Mercedes-Benz 500, Jaguar, BMW (hind 80 000 dollarit), Lexus, Range Rover SUV (hind 55 000 USD), Lincoln jne. Tavalised keskklassi autod USAs on umbes poole odavamad. Ta ei tee saladust, et talle meeldivad kalliskivid, kuldkaevõrud; ta kannab teemantidega kaunistatud kella Rolex jne. Kord tegi ta koguduse ees „meeleparanduse”, kahetsedes kalli luksusauto omamist. See tehtud, läks ta ja ostis uue – hiigelkalli Jaguari! Hinn pani

aluse 30 000 000 USD maksva "Tervendamise aia" planeerimisele. Dallases peetud koosolekul jagati kaarte, millele olid peale trükitud annetussummad selle projekti tarvis. Raha võis saata tema pangaarvele: 150 000 USD ja su nimi kirjutatakse ehitatava katedraali nurgakivisse. 30 000 USD ja su nimi kirjutatakse Ususaali seinale. 15 000 USD ja su nimi kirjutatakse Tervendamispargi müüridele. 4000 – 8000 USD ja su nimi graveeritakse Paranemisallikale. 2000 USD ja su nimi kirjutatakse Tervendava Voo kivisse. 1500 USD ja su nimi pääseb Igavesse Parandavasse leeki. Ta on rääkinud, et pidi selle projekti tagasi lükkama. Neid, kes annetasid erineva suurusega summasid, et lasta kirjutada oma nimi mainitud paikadesse, kindlasti huvitab, kuidas kingitud varandusi kasutati. David Wilkerson jutustab, mida Soomeski väga tuntud „karismaatik“ õpetas rahast ja selle kasutamisest: „Vaene, toimetuleku piiril olev lesk annab sulle viis dollarit. Võta see vastu. Sa oled võitnud. Oled selle ära teeninud. Võta see...“ Ja sama kõneleja jätkas: „Elan 800-ruutmeetrises majas ja ehitan suuremat. Sellist, mille üle kuningas Saalomongi oleks uhke. Maksin äsja 15 000 dollarit koera eest (u 14 000 eurot). Kas näed seda hiilgavat sõrmust? Otsin selle Jamaikal käies ja maksin selle eest 32 000 dollarit (u 30 000 eurot). Tahan, et teaksite, et kui inimesed liiguvad minu majast mööda ja näevad seal mu Rolls Royce autot, siis teavad nad, et taevas on olemas Jumal“. Samal konverentsil kuulutati: „Püha Vaim ei või tulla meie üle enne, kui ujume rahajões. Enne, kui rikastume, ei saa Püha Vaim teha oma tööd“.

Raha – tee tervisele?

Olles 6. novembril 2003. a USAs, jälgisin hommikul vara Benny Hinni TV-programmi. Hinn vestles oma abilistega sellest, kuidas pidalitõbine mees sai abi Jeesuselt. Jeesus puudutas meest ja ta paranes. Seejärel käskis Jeesus meest minna näitama ennast preestritele ja ohverdada, nagu Mooses oli korraldanud. Selle loo tõlgendus selles TV programmis oli järgmine: Vend Hinn on nüüd palvetanud sinu eest. Sinu paranemine pole siiski täielik enne (*„Your healing will not be complete before...“*), kui teed, nagu Jeesus käskis pidalitõbist teha. Meie oleme selles olukorras need preestrid, kellele ohver tuleb anda. Nad nimetasid märkimisväärseid summasid: 70–700 USD. Hinni abiline ütles, et nende selline esitus võib tunduda imelikuna, aga nii on Jumal ise Bennyile ilmutanud. Hinn on öelnud, et Jumal on talle aastate jooksul ilmutanud otse imelisi, lausa erilisi uusi õpetusi. Näiteks „ilmutusteadvuse“, ohverdamise, kolmainsuse, eduteoloogia ja mõne muu teema osas. Kui teda on tabatud nendelt valedelt, ütleb ta olevat oma „meelt muutnud“ ja jätkab „puhtalt lehelt“, jutustades jätkuvalt, kuidas „Jumal jälle ilmutas talle midagi erilist.“ Kas on tarvis Jumala antud ilmutust muuta? Valeõpetus annetamisest on võrreldav ringkirja teel raha kogumisega, mis Soomes on keelatud. Saada, ja sinule saadetakse. Ära katkesta ahelat, muidu sinu käsi käib halvasti. Püramiidi tipus olijad rikastuvad. Mida suurem püramiid, seda enam raha tuleb tipule. Nii „toimib“ ka karismaatiline õpetus „*anna, ja sinule antakse.*“ Anna kümme, saad sada!

Hingekarisma ja tõde

Benny Hinn räägib, kuidas Ghana suurkoosolekul tõusis mees surnuist üles. Ta jutustab: „... meie koosolekul oli pool miljonit inimest ja surnud mees äratati publiku ees üles. See on tõsi, inimesed. Mees äratati surnuist üles poodiumil. Meil on *sellest video.*“ Kui mees sõnadest kinni võeti, seletas ta, et kaamerad ei töötanud sündmuse ajal. Ta võttis tagasi oma varasema väite ja seletas: „*Jumal* võib surnu üles äratada. Tingimata. Ma ei ole näinud seda. Käesoleva juhtumi puhul me kuulsime *sellest.*“ (CNN, Time Impact) – Keenias välja antud „Kenya Times“ 3.5.2000 kirjutab neljast tõsiselt haigest, kes olid tulnud kohalikust haiglast samale koosolekule eestpalvele. Surm lõikas oma külvi enne, kui evangelist jõudis palvetada. Kaks neljast, kes surid, olid lapsed. Paarkümmend haiget sai vigastada rünnakul eestpalvele. Nii kirjutab „Kenya Times“.

Hingekarisma ja imelikud nähtused

Inimese hinge, meelt manipuleerival „karismal“ on hämmastamapanev ja lummas mõju. Üks mõnedest uuematest „imedest“ seondub sellega, mis „Toronto ärkamise“ „ajaloolase“ Richard Rissi

järgi on põhjustatud sellest, et äratus on saanud uued mõõtmed ja tõusnud uuele tasemele (Riss kogub materjali selle liikumise toeks). Kõne all on „kullatolmu”, „kullapõrmu”, „kuldniitide” (kullatükikeste) esinemine koosolekul. Rissi kohaselt annavad kuldniidid tunnistust sellest, et „oleme saanud osaliseks Tema jumalikust loomusest.” Nähtus seletatakse Püha Vaimu poolt tekitatud „elavaks kullatolmuks”, mis langeb inimeste peale. Seda Püha Vaimu toimingut võrreldakse mesilase sooritatava lille tolmeldamisega. Need, kes on „tolmeldatud”, võivad „tolmeldada” teisi. Mõnedel koosolekul maailma eri osades, ka Soomes, materialiseerub („võtab ainelise kuju”) kuldniite. Need „imed” liituvad olulise osana nn naeruärkamisega. 13. septembril 1999. a rääkis Benny Hinn nendest kuldnähtustest TBN televisiooniprogrammis. Ta ütles end uskuvat taeva uste avanemisse ja kuldsete tänavate lõhedest eemalduva kullatolmu langemisse maa peale. Vähemalt kujutlusvõimest neil „karismaatikutel” puudust pole! Koosolekutelt kogutud „kuldniidid” on autoriteetse US Geological Survey uurimuste järgi osutunud peamiselt helkivateks plastmassitükikesteks. Tihti on taolistes manipulatsioonisituatsioonides tegemist enesepettusega.

Ühendus surnutega

Hinn jutustab, kuidas ta on ühenduses surnutega. Ta ütleb end olevat kohanud näiteks Eelijat. Ta suhtleb tihti surnutega ja käib otsimas lisaväge ja võidmist nende haudadelt. Ta käib sh Aimee McPhersoni ja Kathryn Kuhlmani haual, ja jutustab: „Üks imelikumatest juhtumistest toimus mõni aasta tagasi, kui külastasin Aimee hauda. Nüüd, neljapäeval, olen TBNi otseülekanDES. Reedel planeerin käia Kathryn Kuhlmani haual, ma ei unusta kunagi, mida nägin. See oli uskumatult draamatiline.” „Tundsin võimsat võidmist, kui olin seal... Jumala vägi tuli minu peale... usun, et see vägi lähtus Aimee surnukehast... ja Kathryn, see on võimas, te, te, te peaksite tunda saama haa võidmist. See on uskumatu, see on võimas. Olen kuulnud inimeste paranemisest, käies haa.” Surnute poole pöördumine on Issandale jäledus, nt 5Ms 18:11. Hingekarismaatikut ei tohi kritiseerida Usu abil, tervendajate puhul on see üleüldine. Nad ähvardavad kritiseerijaid. Nad räägivad juhtumistest, kus kritiseerijad on surnud. „Üks kritiseerija suri jutlustamise ajal.” Hinn on sama meelt: „Panen needuse alla iga mehe ja naise, kes tõuseb selle võidmise vastu. Nean mehe, kes julgeb rääkida minu teenimisülesande vastu...” „Mõni ründab mind minu õpetuse pärast. Ütlen sulle midagi, vend, vaata ette! ... ehk tead, et olen otsimas Piiblist üht kirjakohta, mida ma nüüd ilmselt ei leia, üht kirjakohta, kus öeldakse, kui nad sulle ei meeldi, tapa nad.” Ta räägib, kuidas need, kes ründavad tema toimimist, „kukuvad surnutena maha. Ära puutu Jumala võitutesse, see on surmav...” „Olete tõusnud minu vastu, teie lapsed saavad maksma selle eest...”

Valvurid puhuvad pasunat

David Wilkerson on tõusnud julgesti just selliste „karismaatiliste” eksituste vastu. Tsiteerin osi tema jutlusest „The Reproach of the Solemn Assembly”: „Terved karismaatilised kogudused, nelipühiliikumine on hajutatud – sõna-sõnalt lõhki kistud valeäratuse tõttu. Kõiksugust sünnib. Midagi uut esitletakse peaaegu iga nädal, ka juhivad ei tea, kas peaks selle uue vastu võtma või hoopis needma. Nad ei tea, mida teha... Kus on juhatajad? Kus on keegi, kes nõu annaks?” Wilkerson nendib: „Seda, mida me näeme kaasaja nõu ärkamistes ja mida seostatakse Püha Vaimuga, ei leia me kirjutatud Sõnast. See, mida ei leidu Pühakirjas, tuleb kohe hüljata – täiesti hüljata. Nutan, kui vaatan neid videoid, mida inimesed kogu maalt mulle saadavad. Inimmassid, kontrollimatult värisevad kehad, inimesed kukkumas põrandale, hüsteeriline naer, tuigerdamine nagu jobnud olles, ussina vingerdamine, metsloomade kombel röökimine – siin on meil jutlustaja, kes puhub inimeste peale, nagu oleks Püha Vaim saanud lihaks tema sees.” „Kui satud sellisele koosolekule, kui lähed Pühakirja varjava mõju alt ära, ütled sa ainult: „Oi, see on midagi uut, Jumal teeb uut. Ma ei mõista seda, seda pole Sõnas, aga ma ei taha olla Püha Vaimu vastu.” Kui seda Pühakirjas pole, siis sa pead olema selle vastu.” Wilkerson jätkab hoiatamist nende eksituste eest: „Ära võta sellest osa, ära isegi mine lähedale... Kui oled nõrk, usus noor või uudishimulik, oled ohus. See toidab kõike seda, mis on meeldiv lihameelele... Me peaksime palvetama, et Jumal annaks õige tunnetusega

juhatajaid, et Ta tõstaks esile kaugele kuuldavaid hääli, kartmatuid hääli, *murdunute hääli ....*”
„*Valvake, kristlased! Kui usud minu sõnade õigsusesse ning sul on kodus neid raamatuid ja kassette, siis hävita need! Ära jaga neid teistele, vaid põleta ära! Kui keegi kutsub sind nendele koosolekutele, ära mine, vaid ütle: Tahan kuulda puhast Sõna, mis aitaks mind vaimulikult kasvada. Ma ei taha midagi, ei mingit õpetust, mis tugevdaks minu liha.*”

Austraalia nelipühaliikumise endise peasekretäri avaldus

Philip Powel, *Australian Assemblies of God*'i endine peasekretär, andis 18. oktoobril 1999. a avaliku hinnangu. Siinkohal väljavõtteid sellest avaldusest: „Oleme talletanud Benny Hinni valesid väiteid ja eksitusi mõne aasta jooksul... Need, kes avalikult räägivad ja kirjutavad, on ka avaliku kontrolli all. Seesama käib minu ja teiste kohta... On mitmesuguseid „tunnustähti”, erisuguseid nähtusi, mida seostatakse tänapäeva ärkamisega, kuid millel on deemonlik algupära... Kui selline ilming (”kuldniidid”) seostatakse teiste sarnaste nähtustega nagu nt koosolekul toimuv stigmatisatsioon – jõutakse teatud järelduseni. Katoliku kirikus toimivad deemonlikud nähud ja müstika on tulnud nelipühi- ja karismaatilisse liikumisse. – Õnneks pole sellesse kaasatud kõik Austraalia kogudused.”

Pimedus valgusena

Kui Jumal sallib ja saadab eksituse „igasuguse ülekohtu pettusega neile, kes hukuvad”, siis sünnib see „*sellepärast et nad ei võtnud vastu tõe armastust.*” Ja seetõttu saadab Jumal neile vägeva eksituse, nii et nad usuvad valet. Selles usun olevat väga laialdaselt küsimuse ka seal, kus „hingekarisma” ja inimest ülendav vaim saab võimuse. Vale muutub tõeks. Pimedus ongi valgus. Kui armastus Jumala vastu on hüljatud, siis armastusiseenda vastu pimestab (kuningas Saul). Nii on lummatud inimesel võimatu näha või kuulda Tõde. Ta on Tõe suhtes kurt ja pime.

Lõpetuseks

Olen maininud ainult osa nendest uskumustest ja toimimisviisidest. Usun siiski, et need paljastavad, millega on tegemist. See minu seisukohavõtt on olnud ainult pinnakriimustus sellest, millest leiame palju Sõna hülgevast õpetust ja toimimist. Võib-olla nendid, et need ”karismaatikud” on täiesti vale sees, aga kas pead just sina nende üle kohut mõistma ja neile nii karmi hinnangu andma? Minu vastus on selge ”jah”! Tegemist on ju selle usu ja ilmutuse hülgamisega, mille aluseks on Pühakirja ilmutus. Ameerikas on Jumal esile tõstnud mõned, kes Vaimu mõõka, Jumala Sõna kasutades on läinud võitlusse „evangeeliumi usu eest, vastaste ees üheski asjas kohkumata.” Nad on hoolikalt süvenenud õpetustesse, mis juhatavad nendesse eksitustesse ja toimimisviisidesse, mis lõhuvad kogudusi ja äratusliikumisi. Kuhu on jäänud vaimude äratundmise and? Mõned kogudused ja jutlustajad ning isegi vaimulikud lehed näivad uskuvat, et parim ongi „lasta kõik lilled õitseda”. Jään palvetama, et Jumala tahtmises teostuks see, mille tõttu minu Issand on selle asja minu südamele pannud, ja usun, et maailma ainus tõeline lootus on Jeesus Kristus. Jeesus ütles Püha Vaimu kohta: „Tema kirkastab mind”. Maailm ei tõsta kõrgeks Jeesust, aga maailma ja meie aja nn karismaatilisus tõstab kõrgeks ja jumaldab inimest.

Leivonmäel 25.11.2004

Matti J. Pyykkönen

Postscriptum: Eelolevas olen toonud välja selle, et David Wilkerson on julgelt astunud välja ristiusku moonutavate nähtuste ja eksitava sõnakuulutamise vastu. Seetõttu on eriti murettekitav, et *nii* Wilkerson *kui ka* tema poolt kritiseeritavad „karismaatikud” peavad Soomes kordamööda oma koosolekuid juba samade instantside toetusel! Sama kehtib ka kirjastamise kohta. On põhjust küsida, kumb on tähtsam; kas raha või tõde?

Kasutatud kirjandus

“Christianity in Crisis”, Hank Hanegraaff, Harvest House Publishers.

“Behind the Scenes”, Yves Brault, soome k. “Kulissien Takana”, Kristityn Foorumi.

“Uusi viini juovuttaa”, Juhani Aitoma, Kristityn Foorumi ,

“Uudistusten ansat”, Paavo Lievonen, Juurikasvu kustannus.

“Sielun piilevä voima”, Watchman Nee, Päivä.

“Jumala juoksupoikana” Matti Pyykkönen Ristin Voitto, uustrükk 2004 pealkirjaga: “Me olemme Kristus- onko Jumala meidän juoksupoikamme?” Ahava- Tuote Oy.

Video “Karismaattinen `herätys` ja Jumalan läsnäolon kokemus” Kristityn Foorumi.

Inimese sisemus loomupärasel olukorras

JUMAL

HING

IHU

Inimese süda, vaim, vaimulikult surnud Patt tõkestab ühenduse inimese ja Jumala vahel. “*teie süüteod on teinud vahe teie ja teie Jumala vahele*” (Jes. 59:2). Patu tõttu on inimese südames, vaimus - surm (Rm. 5:12-21). “...surnud oma üleastumistes ja pattudes” (Ef. 2:1). Süda on kõva, paadunud ja ebausku kütkestes. Vaimulikus surmaseisundis olev hing juhib loomuliku/hingelise inimese tahet, mis on suunatud ihu ja hinge tarviduste rahuldamisele. Inimese eneseteadvuse keskuseks olev hing on *mõistuspärase* toimingu, *mõistuse* asukoht. Hing on nüansirikka *tundeelu* keskus. Lisaks peab hing üleval isiksuse kolmandat pearolli, tahet (IRTK) (IRTK – Suur Piiblientüklopeedia) Jumala Vaimu töö inimese sisemuses

JUMAL

Ühendus Jumalaga sünnib inimese vaimus. “...kes ei sünni ülalt, ei või näha Jumala riiki” (Jh 3:3).

“Ja mina annan teille uue südame ja panen teie sisse uue vaimu... ja teen, et te käite mu määruste järgi ja peate mu seadusi ja täidate neid” (Hs 36:26,27). “Jumal... on meid koos Kristusega teinud elavaks... *kuigi me olime surnud üleastumistes*” (Ef 2:5). Jumal avab südame Sõnale, (Lüüdia Ap. 16:14). Jeesuse veri puhastab südame, (1Joh. 1:7). Südamega usutakse, (Rm 10:10). Vaim tunnistab koos meie vaimuga, et me oleme Jumala lapsed, (Room. 8:16). Inimese vaim, Jumala Vaim. Vaimu vili.

HING IHU

Püha Vaim kirkastab Kristust Jutlus Pühakirja alusel ja lauldud Sõna Püha Vaimus Jumala Sõna lõhestab hinge ja vaimu Rõõm Rahu Armastus Nn. karismaatiline toimimisviis ja selle tagajärjed “hingekarisma” valitsedes

JUMALA VAIM

“Ärge kurvastage Jumala Püha Vaimu.” Ilma Püha Vaimu elavaks tegevat mõju jääb süda tühjaks. “Hingekarisma” ei jõua südameni. Mõjutab *hingelisi* elamusi. Süda, vaim. Mina-Ise troonil.

HING

kannatab peagi “järele-pohmelli” all.

IHU

Nõuab korduvaid “fiilinguid”. “Mõistusekarisma” baseerub mõistusel “*kirjatäht suretab*” (2 Kor 3:6). Paneb uhkeldama “õige õpetuse” üle. Toidu asemel õiget retsepti pakkuva, ilma elavaks tegevat Vaimu ei saada mingit kasu (Jh 6:63). Süda “näeb nälga”! “Hingekarisma” “*rohkem lõbu kui*

jumalaarmastajad” (2 Tm 3:4). Muusika iseenesest jõuab vaid hingeni. Inimese oma “mahlakust” ja lugude jutustamist pakutakse Pühakirja, Elava vee asemel. Saab naudingut teadmistest ja mõistuse teravatest ahaa elamustest.